

Českoslovenští a čeští prezidenti

Tomáš Garrigue Masaryk

Život: 1850–1937

V úřadu: 1918–1935

Stalo se za jeho funkčního období: přijata ústava samostatného státu, měnová a pozemková reforma

Zajímavost: Stál za zrodem časopisu Přítomnost, když postytl Ferdinandu Peroutkovi milión koun na jeho rozjezd. Měl tak velkou autoritu, že už za jeho života v roce 1934 přijali českoslovenští poslanci zákon ve znění: „T. G. Masaryk zasloužil se o stát.“

Edvard Beneš

Život: 1884–1948

V úřadu: 1935–1938 a 1945–1948

Stalo se za jeho funkčního období: Mnichovská dohoda, vysídlení Němců, komunistický převrat

Zajímavost: Při volbě v roce 1935 dostal více hlasů než kdy předtím T.G. Masaryk. V říjnu 1938 abdikoval a odjel do zahraničí, kde po vypuknutí druhé světové války vedl zahraniční odboj. Po nástupu komunistů podruhé ve svém životě abdikoval a stáhl se do ústraní.

Emil Hácha

Život: 1872–1945

V úřadu: 1938–1945

Stalo se za jeho funkčního období: vypukla světová válka, byl zřízen Protektorát Čechy a Morava, proveden atentát na Reinharda Heydricha

Zajímavost: Byl dlouholetým soudcem a znalcem anglosaského práva, přeložil s bratrem i známý román Jeroma Klapka Jeroma *Tři muži ve člnu* a překládal i texty Rudyarda Kiplinga. V důsledku onemocnění arteriosklerózou druhou polovinu svého prezidentování trávil na zámku v Lánech a nedokázal plně vnímat realitu kolem sebe.

Klement Gottwald

Život: 1896–1953

V úřadu: 1948–1953

Stalo se za jeho funkčního období: kolektivizace zemědělství, politické procesy

Zajímavost: Gottwald jako poslanec v roce 1929 v parlamentu pronesl, že komunisté jezdí do Moskvy se učit, jak zakroutit svým oponentům krkem. Po své smrti byl balzamován a umístěn v Památníku na Vítkově.

Antonín Zápotocký

Život: 1884–1957

V úřadu: 1953–1957

Stalo se za jeho funkčního období: měnová reforma, odklon od stalinismu

Zajímavost: Byl dlouholetým odborářem a měl spisovatelské ambice (napsal např. román o počátcích dělnického hnutí *Vstanou noví bojovníci*).

Antonín Novotný

Život: 1904–1975

V úřadu: 1957–1968

Stalo se za jeho funkčního období: Československo se stalo (deklaratorně) socialistickým státem, vyhlásil amnestii, která

z vězení a pracovních táborů vyvedla mnohé vězně z 50. let.

Zajímavost: Z jeho projevů si lidé dělali legraci už za jeho života (byly plné fráží, používal chybnou výslovnost slov). Za tzv. „pražského jara“ byl donucen k abdikaci, později mu bylo i pozastaveno členství v KSČ.

Ludvík Svoboda

Život: 1895–1979

V úřadu: 1968–1975

Stalo se za jeho funkčního období: okupace armád Varšavské smlouvy v srpnu 1968, federalizace republiky

Zajímavost: Inicioval vznik vojenské jednotky v Sovětském svazu za druhé války a dotáhl to až na hodnost armádního generála. Byl prvním komunistickým prezidentem, který byl zvolen tajnou volbou, ne aklamací. V roce 1975 bylo jeho funkční období ukončeno zvláštním zákonem parlamentu kvůli zdravotnímu stavu.

Gustáv Husák

Život: 1913–1991

V úřadu: 1975–1989

Stalo se za jeho funkčního období: normalizace, Charta 77, sametová revoluce

Zajímavost: V padesátých letech byl v politickém procesu odsouzen za velezradu na doživotí, z vězení se dostal po amnestii v roce 1960. Do čela komunistické strany a později do čela státu se dostal díky příležitosti, kterou byla srpnová invaze vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968. Po sametové revoluci v prosinci 1989 abdikoval a stáhl se do ústraní.

Václav Havel

Život: 1936 – 2011

V úřadu: 1989 – 1992, 1993 - 2003

Stalo se za jeho funkčního období: odchod sovětských vojsk z našeho území, rozdělení Československa, vstup do NATO

Zajímavost: V roce 1977 stál u zrodu Charty 77. Jako dramatik byl významným představitelem absurdního dramatu. Byl posledním prezidentem Československa a prvním prezidentem České republiky.

Václav Klaus

Život: 1941 – dosud

V úřadu: 2003 – 2013

Stalo se za jeho funkčního období: vstup do Evropské unie a první předsednictví Rady EU

Zajímavost: Po sametové revoluci jako ministr financí a později premiér stál u proměny plánovaného hospodářství v tržní ekonomiku. Napsal více než třicet knih, z nichž nejprekládanější je *Modrá, nikoli zelená planeta*.

Miloš Zeman

Život: 1944 – dosud

V úřadu: 2013 - 2023

Stalo se za jeho funkčního období: pandemie Covid-19, vypuknutí války na Ukrajině

Zajímavost: Upozornil na sebe před sametovou revolucí článkem v Technickém magazínu, kde kritizoval tehdejší režim. První prezident zvolený přímou volbou občany České republiky.

Petr Pavel

Život: 1961 – dosud

V úřadu: 2023 - dosud